

Současné VOŠ v BKTV a zákoně o terciárním vzdělávání

Dobrý den, na základě výzvy k podání připomínek k BKTV v rámci zahájené veřejné diskuse v souvislosti s komplexní reformou terciárního vzdělávání v ČR (VŠ a VOŠ) Vám zasílám následující podněty:

V kapitole č. 2.2 Navrhované změny ve struktuře systému TV se hovoří:

„29. Vzdělávací instituce typu vyšších odborných škol jsou v mnoha evropských zemích a všude hledají cesty, jak je harmonizovat s celkovým systémem terciárního vzdělávání. Pro Českou republiku Bílá kniha navrhuje transformaci části vyšších odborných škol na vzdělávací instituce poskytující bakalářské programy a zároveň počítá se vznikem institucí, které budou nabízet krátké programy (maximálně dvouleté, prakticky orientované vzdělávání). Jde o model známý např. z Nizozemska, kde tzv. hogescholen nabízejí dvouleté programy ohodnocené 120 ECTS kredity umožňující jak efektivní nástup do praxe, tak další zvyšování kvalifikace v bakalářském studiu (Focus on Structure 2007: 240 - 244). Základní rozdíl mezi těmito institucemi a dnešními vyššími odbornými školami bude spočívat zejména v jejich jasném oddělení (zejména personálním) od středních škol, v procesu akreditace, který bude garantovat jednotná akreditační komise pro všechny instituce terciárního vzdělávání, v implementaci principů boloňského systému, tj. zavedení kreditového ohodnocení jednotlivých předmětů v souladu s pravidly ECTS a hodnocení kvality na základě dovedností a znalostí absolventů, a konečně v možnosti uznání podstatné části získaných kreditů v blízkých programech terciárního vzdělávání. Je velmi pravděpodobné, že výše uvedené podmínky splní pouze část stávajících vyšších odborných škol. Zbytek buď zanikne, nebo se transformuje a bude poskytovat jiný typ vzdělání. Tento postup však umožňuje rozšíření nabídky terciárního vzdělávání a velké otevření a flexibilitu celého systému.

30. Akreditace vzdělávacích činností bude na národní úrovni udělovat jednotlivým institucím oprávnění k výkonu vzdělávání a to vždy pro jednoznačně vymezené odborné činnosti a typy programů (tj. od krátkých dvouletých programů přes bakalářské a magisterské až po doktorské programy, vždy pro jednoznačně vymezené odborné oblasti³). Bude tak činit na základě hodnocení výsledků činností (např. uplatnění absolventů, výsledky ve výzkumu, vývoji a inovacích) a organizačního zabezpečení jednotlivých institucí. Samy instituce terciárního vzdělávání budou naopak ve všech oblastech a typech studia, ve kterých jim bude oprávnění uděleno, prostřednictvím vnitřních akreditačních procedur autonomně rozhodovat o struktuře a vypisování jednotlivých programů a jejich oborů.“

V citované pasáži kapitoly č. 2.2 se hovoří o záměru začlenění současných VOŠ do nově navrhovaného systému TV v ČR, a to na školy vzdělávající profesní bakaláře nebo na školy typu (hogeschole) nabízející dvouleté programy ohodnocené 120 kredity ECTS. Některé VOŠ by mohly být navrhovanou reformou zrušeny.

1) V návrhu BKTV není stanoveno, jaký výstup (certifikát) budou mít „nový“ absolventi těchto škol poskytujících dvouleté programy (hogeschole), jakým způsobem jim bude umožněn efektivní nástup do praxe (Jak je budou zaměstnavatelé vnímat a finančně ohodnocovat?) a jakým způsobem bude zajištěna možnost dalšího zvyšování kvalifikace v Bc. studiu (započtení získaných kreditů v systému).

2) Uvažuje se o zrušení titulu „DiS. – Diplomovaný specialista“ udělovaném po absolutoriu současných akreditovaných programů VOŠ?

3) Bude se plánovaná reforma terciárního vzdělávání týkat i absolventů VOŠ? Je možné absolventům všech stávajících VOŠ v délce min. 3 letého presenčního studia a jiných forem v adekvátní délce přiznat titul profesního bakaláře a tím možnost pokračování v dalším navazujícím studiu? S tímto souvisí i následující otázka

4) Jakým způsobem budou začleněni všichni současní absolventi stávajících VOŠ (cca 100.000 lidí) do návrhu zákona o terciárním vzdělávání? Tito lidé absolvovali studium v délce 2 - 3,5 roku presenční i jiných forem v rámci akreditovaného vzdělávacího programu na vyšších odborných školách (i samostatně působících ve vzdělávací soustavě), byl jim přiznán titul "DiS." "Diplomovaný specialista", přičemž někteří jsou současně s diplomem držiteli dosud platného formuláře europass - Dodatek k diplomu vydaného příslušnou školou na základě Rozhodnutí Evropského parlamentu a Rady č. 2241/2004/ES ze dne 15. 12. 2004. Z pohledu MŠMT se v současné době jedná o terciární vzdělání, které bylo dosaženo v ČR a které je možné uplatnit i v jiných členských státech EU dle příslušných směrnic a legislativy při výkonu profese nebo i studiu.

5) Jakým způsobem dojde ke sjednocení AK VOŠ a AK VŠ, vzniknou 2 komory nebo jedna společná? Jakým způsobem bude zajištěno adekvátní posouzení všech nabízených programů v „nových“ institucích TV?

6) Jaká kritéria budou nastavena pro transformaci současných VOŠ na instituce vzdělávající profesní bakaláře?

Děkuji za nalezení odpovědi na výše uvedené otázky.

S přáním příjemného dne M.Kutil